

SLOVAČKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2025.

SADRŽAJ

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU	3
MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU	6
PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2023. I 2024. GODINI	8
PREGLED ORGANIZATORA PUTOVANJA NA TRŽIŠTU	13
DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU.....	15
REZULTATI 2024. PREMA SUSTAVU eVISITOR (svi kapaciteti)	16
TURISTIČKA SEZONA 2025. – OPĆI POKAZATELJI I NAJAVE	20
TURISTIČKA SEZONA 2025. – HRVATSKA	21

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Službeni naziv

Slovačka Republika

Političko uređenje

Slovačka Republika je srednjoeuropska zemlja koja se nakon osamostaljenja, dana 1. siječnja 1993., uspješno uključila u strukture EU:

- svibnja 2004. postala je članicom EU
- 21. prosinca 2007. postala je članicom šengenskog prostora
- siječnja 2009. ušla je u eurozonu

Politički sustav: parlamentarna demokracija

Površina i najveći gradovi

Glavni grad: Bratislava – 457.577 stanovnika

Ostali veći gradovi: Košice (228.249), Prešov (84.360), Žilina (82.298), Banská Bystrica (75.667), Nitra (78.049), Trnava (63.498), Trenčín (54.599), Martin (52.144).¹

Teritorijalno-upravna podjela: osam regija, 79 okruga, 138 gradova, 2.933 općine

Susjedne zemlje: Republika Češka, Republika Poljska, Ukrajina, Republika Mađarska, Austrija

Površina: 49.036 km²

Regije:

- Bratislavská regija – 723.714 stanovnika
- Trnavská regija – 565.296 stanovnika
- Nitrianska regija – 673.547 stanovnika
- Trenčianska regija – 573.699 stanovnika
- Žilinska regija – 689.525 stanovnika
- Banskobistrička regija – 620.525 stanovnika
- Prešovská regija – 807.657 stanovnika
- Košička regija – 780.288 stanovnika

---

¹ Izvor: Ured za statistiku

Stanovništvo

Stanovništvo: 5.434.712 građana (31. prosinca 2021.)²

Stanovništvo prema narodnosti: Slovaci (85,8%), Mađari (9,7%), Romi (1,7%), Česi (0,8%), Rusini (0,4%), Ukrajinci (0,2%), ostali i navedeni (1,4%)

Stanovništvo prema vjerskoj pripadnosti: katolici (62,0%), protestanti (6,9%), grčki katolici (4,1%), kalvinisti (2%), pravoslavci (0,9%), ateisti (13%)

Prema spolu (31. prosinca 2021)

- žene 2.766.809
- muškarci 2.657.903

Prema dobi

- 0-14: 872.796 (16,00%)
- 15-64: 3.616.958 (66,55%)
- 65 i više: 944.958 (17,39%)

Opće karakteristike gospodarstva

Slovačka je mala otvorena ekonomija, ovisna o gospodarskom razvoju okolnih zemalja, prvenstveno Njemačke. Slovačko gospodarstvo skoro je u potpunosti ovisno o uvozu energetskih sirovina (nafte i zemnog plina). Slovačka je i relevantna industrijska zemlja. Glavne industrijske grane su automobilska, kemijska i strojarska industrija. Automobilska industrija najveći je potencijal slovačkog gospodarstva, a ujedno je Slovačka i najveći svjetski proizvođač automobila po glavi stanovnika. Oko 85% izvoza Slovačke ide u zemlje Europske unije.

Makroekonomski pokazatelji

	2022.	2023.	2024.*	2025.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	109.762	122.8128	131.2044	139.9014
Realni rast BDP-a (%)	9.49	11.89	6.83	6.63
Izvoz robe (%)	2,3	5,5	-	-
Uvoz robe (%)	4,0	-3,1	-	-
Inflacija (%)	12.78	10.50	2.77	5.40
Nezaposlenost (%)	6.14	5.84	5.37	5.26

Izvor: Ministarstvo financija, (*) procjena

² Izvor: Ured za statistiku

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

Prema podacima Ministarstva financija za 2023., ukupan BDP iznosio je 122,8 milijarde eura, dok je rast BDP-a iznosio 1,6%. Ministarstvo financija za 2024. očekuje rast BDP-a od 2,3%, dok za 2025. predviđa rast od 2,2%.

BDP per capita: 27.400 eura.

Postotak nezaposlenosti u 2023., aktualno stanje u 2024. i procjena budućeg trenda

Stopa nezaposlenosti u 2023. godini iznosila je 5,84%, dok je u drugom kvartalu 2024. iznosila 5,37%. Prema predviđanjima Ministarstva financija Slovačke, nezaposlenost će u 2024. iznositi 5,4% a u 2025. godini 5,3%.

Prosječna plaća

Prosječna nominalna mjesečna plaća zaposlenika u drugom kvartalu 2024. godine iznosila je 1.528 eura, što je rast od 6,9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ministarstvo financija Slovačke predviđa rast nominalnih plaća u 2024. godini od 7% te 5,9% u 2025. godini.

Stopa inflacije

Prosječna stopa inflacije u 2023. godini bila je na razini od 10,5%, dok je u rujnu 2024. iznosila 2,1%. Ministarstvo financija Slovačke predviđa za 2024. godinu inflaciju na razini od 2,8% te za 2025. godinu 5,4%.

Vanjskotrgovinska bilanca

Saldo vanjske trgovine Slovačke doseglo je 2023. najvišu vrijednost od 2014. godine, na što je najviše utjecalo značajno smanjenje uvoza mineralnih goriva i povećan izvoz automobila. Njemačka i dalje ostaje ključni trgovinski partner Slovačke. Više od petine izvoza bilo je namijenjeno Njemačkoj, dok je gotovo 15% uvoza činila roba proizvedena u toj zemlji.

Iz Slovačke je tijekom 2023. godine, prema konačnim rezultatima, izvezeno robe u vrijednosti od 108,4 milijarde eura, što predstavlja godišnji rast od 5,5%. S druge strane, uvoz je zabilježio pad od 3,1% u odnosu na 2022. godinu i dosegnuo vrijednost od 103,9 milijardi eura. Saldo vanjske trgovine bio je aktivan u iznosu od 4,5 milijardi eura, što predstavlja poboljšanje od 9 milijardi eura u usporedbi s prethodnom godinom.

Procjena daljnjeg gospodarskog stanja u ostatku 2024. te u 2025. godini

Slovačko ministarstvo financija je na 70. sjednici (rujan 2024.) Odbora za makroekonomske prognoze donijelo sljedeće zaključke o budućem gospodarskom razvitku države. Slovačko gospodarstvo, podržano prvenstveno domaćom potražnjom, porast će u 2024. godini za 2,3%. Realni prihodi stanovništva značajno će porasti nakon popuštanja cjenovnog šoka, što će se odraziti na potrošnju kućanstava.

Investicijska aktivnost premjestit će se u privatni sektor, no ukupno stvaranje kapitala stagnirat će zbog sporijeg početka korištenja novih sredstava iz fondova EU. U 2025. godini BDP će porasti za 2,2%, ponajviše zahvaljujući injekciji sredstava iz Plana oporavka.

Radna mjesta će se postepeno povećavati, a nezaposlenost će dosegnuti povijesno niske razine. Ubrzanje inflacije prigušit će potrošnju kućanstava, ali će oporavak gospodarstva eurozone potaknuti izvoz.

Ekonomski rast dosegnut će vrhunac u 2026. godini s 2,4%, zahvaljujući kontinuiranom korištenju sredstava iz Plana oporavka. Prognozu mogu negativno utjecati rizici kašnjenja i nepotpunog dovršavanja projekata iz Plana oporavka te moguće usporavanje svjetske trgovine zbog porasta protekcionizma u globalnoj ekonomiji.

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Aktualni prikaz glavnih medija

Prikaz glavnih medija (TV, dnevni listovi, magazini) po segmentima (turistički, politički, sportski).

TV

- TV Markíza – privatna televizija – najgledanija televizija u Slovačkoj, pokrivenost cijela Slovačka, udio gledanosti 32,2%
- TV JOJ – privatna televizija – pokrivenost cijela Slovačka, udio gledanosti 24,7%
- RTVS Jednotka – slovačka državna televizija – pokrivenost cijela slovačka, udio gledanosti 20,8%

Radio

- Rádio Expres – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 20,4%
- Rádio Slovensko – slovački državni radio, pokrivenost cijela Slovačka, udio slušanosti 15,7%
- Fun Rádio – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 14,4%
- Rádio Europa 2 – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 12,6%
- Rádio Vlna – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 9,5%
- Rádio Melody – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 6,3%
- Rádio Rock – privatni radio, pokrivenost cijela slovačka, udio slušanosti 4,2%

Tisak

- Nový Čas – udio čitanosti 9,4%, pokrivenost cijela Slovačka
- Šport – udio čitanosti 5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Pravda – udio čitanosti 5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Plus jeden deň – udio čitanosti 4,8%, pokrivenost cijela Slovačka
- Sme – udio čitanosti 4,6%, pokrivenost cijela Slovačka
- Hospodárske noviny – udio čitanosti 3,4%, pokrivenost cijela Slovačka
- Denník N – udio čitanosti 2,8%, pokrivenost cijela Slovačka

Tjednici

- Plus 7 dní – udio čitanosti 6,1%, pokrivenost cijela Slovačka
- Život – udio čitanosti 4,2%, pokrivenost cijela Slovačka
- Eurotelevízia – udio čitanosti 3,7%, pokrivenost cijela Slovačka
- Rytmus života – udio čitanosti 2,8%, pokrivenost cijela Slovačka
- Nový Čas pre ženy – udio čitanosti 2,7%, pokrivenost cijela Slovačka
- Šarm – udio čitanosti 2,5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Chvilka pre teba – udio čitanosti 2,5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Mreža Region Press – udio čitanosti 6,6 %, regionalna pokrivenost
- Mreža Petit Press MY noviny – udio čitanosti 3,3%, regionalna pokrivenost

Dvotjednici

- TV max – udio čitanosti 4,5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Relax – udio čitanosti 2,8%, pokrivenost cijela Slovačka
- Tele plus – udio čitanosti 2,0%, pokrivenost cijela Slovačka
- 100+1 – udio čitanosti 1,6%, pokrivenost cijela Slovačka
- Žena a život – udio čitanosti 0,6%, pokrivenost cijela Slovačka
- Môj okamih štastia – udio čitanosti 0,5%, pokrivenost cijela Slovačka
- Mreža Echo Dvojtýždenníky – udio čitanosti 2,3%, regionalna pokrivenost

Mjesečnici

- Doma v záhrade – udio čitanosti 5,7 %, pokrivenost cijela Slovačka
- Záhradkár – udio čitanosti 5,1%, pokrivenost cijela Slovačka
- Emma – udio čitanosti 4,7%, pokrivenost cijela Slovačka
- Nový Čas Křížovky – udio čitanosti 4,4%, pokrivenost cijela Slovačka
- Futbal magazín – udio čitanosti 4,4%, pokrivenost cijela Slovačka
- Napínavé křížovky – udio čitanosti 4,3%, pokrivenost cijela Slovačka
- Zdravie – udio čitanosti 4,3%, pokrivenost cijela Slovačka

Specijalizirani tisak – turizam

- GEO – mjesečnik, pokrivenost cijela Slovačka
- Traveler – tromjesečnik, pokrivenost cijela Slovačka

Najposjećenije web stranice

1. aktuality.sk (Ringier Slovakia) – 2.303.205 posjetitelja
2. pluska.sk (News and Media Holding) – 2.178.203 posjetitelja
3. sme.sk (Petit Press) – 2.154.629 posjetitelja
4. zoznam.sk (Zoznam) – 2.121.739 posjetitelja
5. pravda.sk (Our Media SR) – 1.857.621 posjetitelja
6. cas.sk (News and Media Holding) – 1.739.733 posjetitelja
7. topky.sk (Zoznam) – 1.669.899 posjetitelja
8. azet.sk (Ringier Slovakia) – 1.573.813 posjetitelja
9. dobrenoviny.sk (Dobré médiá) – 1.523.621 posjetitelja
10. hnonline.sk (Mafra Slovakia) – 1.486.075 posjetitelja

PROFIL EMITIVNOG TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2023. I 2024. GODINI

Generalni osvrt na aktualno stanje na emitivnom turističkom tržištu

Slovačko turističko tržište počelo se 2022. godine stabilizirati i postepeno oporavljati. O tome svjedoče najviše turističke organizacije i agencije. Direktorica slovačke turističke organizacije Satur, Eleonóra Fedorová, smatra da se tržište organizatora putovanja pročistilo tijekom pandemije te se oporavak poslije pandemije odigrao na donekle konsolidiranom tržištu, što se može primijetiti na sadašnjoj poziciji organizatora putovanja Satur i Hydrotour koja je najjača u povijesti.³ Općenito su 2023. TO i TA doživjele drugu najbolju godinu ovoga tisućljeća. Usluge TO i TA je međugodišnje koristilo 66% više klijenata.

Prošle je godine najviše Slovaka od 2000. godine otputovalo na inozemne odmore putem turističkih agencija. Najpopularnije destinacije bile su Turska, Grčka, Egipat i Tunis, - izjavila je Veronika Töröková, direktorica Odjela za metodologiju i sintezu poslovnih statistika Statističkog ureda Slovačke Republike. Egipat i Tunis ponovno su se našli na vrhu ljestvice TOP 10 destinacija, a u ove četiri zemlje otputovalo je više od 50% svih klijenata turističkih agencija.

S obzirom na dinamiku rasta, nastavila se povećavati popularnost egzotičnih destinacija poput Vijetnama i Kube, ali i Tunisa, Zelenortske republike, Ujedinjenih Arapskih Emirata i Omana. Broj turista koji putuju u ove zemlje bilježi višestruki rast.

Iako je prodaja aranžmana za tradicionalne ljetne destinacije poput Bugarske, Hrvatske i Italije također zabilježila porast prošle godine, još uvijek nije dostigla razinu prije pandemije. Interes za te destinacije bio je u 2023. otprilike na polovini u odnosu na 2019. godinu.⁴

Prema istraživanju europske banke Revolut iz prvog kvartala 2024. godine Slovaci su ostajali vjerni svojoj tradiciji i preferencijama. Za njih je Hrvatska bila najpoželjnija destinacija za ljetovanje uz more, s 9% ispitanika koji su planirali posjetiti jadransku obalu. Dok je trećina Slovaka namjeravala provesti godišnji odmor unutar granica svoje zemlje, čak 42% je planiralo putovati u inozemstvo. Osim Hrvatske, često su se spominjale Italija, Grčka, Češka i Španjolska.

Kada je riječ o preferencijama slovenskih putnika, godišnji odmor je za njih bio i prilika za otkrivanje i uživanje. Slovaci su bili najviše zainteresirani za posjete lokalnih znamenitosti (44%) i upoznavanje kulturnih i gastronomskih posebnosti destinacije (20%). Njihov idealan odmor je često uključivao smještaj u all-inclusive hotelima (37%), dok značajan udio (17%) je birao odredišta koja nude wellness i kozmetičke tretmane. Osim klasičnih obiteljskih

³ Cestovné kancelárie zažívajú nápor, tržby Saturu a Hydrotouru vlani narástli do rekordných výšok, Forbes, 13. 6. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024.: https://www.forbes.sk/cestovne-kancelarie-zazivaju-napor-trzby-saturu-a-hydrotouru-vlani-narastli-do-rekordnych-vysok/?srsltid=AfmBOop_hvUYbNzrbEb3DoCWvTLcZccBs14358mVU0bggnmqU4kKY4n

⁴ Cestovné kancelárie zaznamenali druhý najlepší rok od prelomu milénia. Naďalej rástol záujem aj o exotiku, Netky.sk, 7. 6. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024.: <https://www.netky.sk/clanok/cestovne-kancelarie-zaznamenali-druhy-najlepsi-rok-od-prelomu-milenia-nadalej-rastol-zaujem-aj-o-exotiku>

putovanja (25%) i uživanja u prirodi (15%), manji broj ispitanika je preferirao odmor kod kuće (9%) ili glazbene festivale (1%).⁵

Na drugoj strani, turistički sektor se nije skroz oporavio. Rekreaciju ili neki drugi oblik boravka u Slovačkoj ili inozemstvu u 2023. godini priuštilo si je gotovo 2,7 milijuna Slovaka. Njihov broj blago je opao u međugodišnjoj usporedbi (za 3,5%), čime se dodatno produbio pad uzrokovan pandemijom. Jedno ili više putovanja ostvarilo je 21% manje osoba, odnosno tri četvrtine milijuna ljudi manje nego u posljednjoj godini prije pandemije (2019.).⁶

Utjecaj političkih i ekonomskih kretanja na turistički promet u 2023. i 2024.

Broj slovačkih državljana starijih od 15 godina koji su 2023. sudjelovali u turizmu je naspram 2022. godini pao je za 3,5%. Duža putovanja (4 i više noćenja) su ostvarila 63,5% svih putovanja dok su kraća ostvarila 36,5%. Slovaci su 2023. godine realizirali 2,5 milijuna putovanja izvan Slovačke s boravkom od 4 ili više noći, što je za 406 tisuća manje nego 2019. Sveukupno je udio osoba koje nisu uopće putovale porastao od 2019. godine za 800.000, najbliže nivou iz 2019. je u 2023. broj osoba koje su putovale samo u inozemstvo (0,5 milijuna u 2023. naspram 0,6 milijuna).

Godina 2023. bila je obilježena promjenama u putničkim navikama turista. Smanjio se broj putnika koji su preferirali isključivo domaće destinacije, dok je dinamično porastao broj onih koji su birali isključivo inozemne destinacije ili kombinirali putovanja u zemlji i inozemstvu.

Broj putnika koji su putovali samo unutar Slovačke smanjio se na godišnjoj razini za 18%, dosegnuvši oko 1,2 milijuna osoba. Ipak, oni su i dalje činili najveći udio među putnicima, jer je 45% svih putnika u 2023. ostvarilo isključivo domaća putovanja.

Skupina turista koji su kombinirali putovanja u Slovačkoj s barem jednim putovanjem u inozemstvo blago je porasla (za 5 %), dosegnuvši brojku od preko 940 tisuća osoba.

Treću skupinu činili su putnici koji su putovali isključivo u inozemstvo. Njihov se broj značajno povećao na godišnjoj razini, gotovo za 30%. Na produženi vikend ili odmor isključivo u inozemstvo otišlo je 534 tisuće Slovaka.

Unatoč globalnim ekonomskim poteškoćama vezanih uz oporavak iz pandemije Covid-19 i početak rata u Ukrajini, Slovaci pokazuju interes za putovanjem u inozemstvo. Mora se ipak naglasiti da je oporavak slovačkog emitivnog turizma blago usporio.

---

⁵ PRIESKUM: Slováci plánujú tento rok najčastejšie dovolenku pri mori, Teraz.sk, 28. 4. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024: <https://www.teraz.sk/ekonomika/prieskum-slovaci-planuju-tento-rok-n/791272-clanok.html>

⁶ Dovolenkové a služobné cestovanie osôb v roku 2023, Štatistický úrad Slovenskej republiky, 28. 6. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024.: link

Ukupan broj stanovnika koji su tijekom 2023. otputovali na odmor i procjene broja putovanja u 2024.

Turizam u Slovačkoj sporo se oporavlja od pandemije. U 2023. broj stanovnika koji su otputovali na odmor u osobne svrhe bio je 2.692.614, 3,5% manje nego godinu ranije. Broj inozemnih godišnjih odmora ipak je porastao, a kratka domaća putovanja blizu su na razini iz vremena prije pandemije.

Prema službenim podacima Statističkog ureda Slovačke Republike, u sezoni 2023. građani Slovačke ostvarili su 10.996.054 putovanja u osobne svrhe te 861.483 službenih putovanja. Najviše Slovaka u 2023. realiziralo je putovanja u vlastitoj zemlji (45%).

Ukupan broj Slovaka koji u 2023. nisu uopće putovali bio je 1,9 milijuna (za 92.000 više nego 2022.) od čega 35% su bili osobe u dobi starijoj od 65 godina. Najčešći razlozi bili su financijska situacija, zdravstveno stanje te obiteljski razlozi.

Za organizatore putovanja je ipak 2023. godina bila najbolja od 2000. Kod putovanja u inozemstvo je nadmašena čak i 2019. godina i to za više od 10%.

Broj stanovnika koji su u 2023. na odmor otputovali u inozemstvo / odmor proveli u vlastitoj zemlji i procjene za 2024.

U inozemstvo je u 2023. godini ostvareno 3.393.295 putovanja, od čega 2.502.905 dužih (4 i više noćenja) i 1.436.390 kraćih (1-3 noćenja). U 2022. je ostvareno 3.005.046 inozemnih putovanja. Unutar Slovačke u 2023. ostvareno je 7.056.759 putovanja, od čega 1.951.817 dužih i 5.104.942 kraćih putovanja. U 2023. zabilježen je rast od 4,5% kod domaćih putovanja te 31,1% kod putovanja u inozemstvo u odnosu na 2022. godinu. Omjer ostvarenih putovanja vlastita zemlja: inozemstvo iznosi 64:36%. Kod putovanja u vlastitoj zemlji prevladavaju kratka putovanja. Motiv dužih i kraćih domaćih putovanja je odmor i rekreacija. Drugi najčešći motiv je posjeta rodbini i prijateljima.

U 2025., zbog globalnih ekonomskih uvjeta možemo pretpostaviti da će se i dalje trend provođenja odmora u vlastitoj zemlji nastaviti, ipak gledajući trend rasta preferencija provođenja odmora u inozemstvu je može se očekivati te rast njihovog udjela.

Redoslijed omiljenih destinacija u 2023. i razlozi odabira

Češka je najpopularnija destinacija s 879.867 putovanja (22,3% ukupnog udjela) i 3.361.768 noćenja (14,6%), dok je Hrvatska na drugom mjestu s 424.241 putovanjem (10,8%) i 3.262.766 noćenja (14,1%). Među ostalim destinacijama, značajniji udio imaju Mađarska, Italija i Turska, dok Grčka i Poljska imaju manji, ali primjetan udio. Ukupno je ostvareno preko 3 milijuna putovanja i više od 23 milijuna noćenja. Kako je utvrdio portal za iznajmljivanje kuća za odmor „Holidu“, austrijski turisti su tijekom ljeta 2024. najviše bili zainteresirani za odredišta u Italiji i Hrvatskoj. Najpopularnija mjesta u Hrvatskoj bila su: Poreč, Medulin, Valbandon, Umag, Crikvenica, Rovinj, Lopar, Pula, Primošten, Omiš, Stanići, Baška, Selce, Biograd na Moru i Fažana.

Destinacija	Broj putovanja	Udio u %	Broj noćenja	Udio u %
Češka	879.867	22,3	3.361.768	14,6
Hrvatska	424.241	10,8	3.262.766	14,1
Mađarska	351.432	8,9	991.143	4,3
Italija	299.790	7,6	1.727.473	7,5
Poljska	238.023	6,0	668.564	2,9
Austrija	218.403	5,5	710.611	3,1
Turska	200.352	5,1	1.747.532	7,6
Grčka	166.508	2,9	1.375.090	6,0
Total	3,005,046	-	23,099,410	-

Izvor: Ured za statistiku Slovačke

Kod putovanja sa TO i TA je na prvom mjestu Turska sa 209.330 ostvarenih putovanja, na drugom pa Grčka (114.348), na trećem Egipat (81.874), na četvrtom Tunis (48.922) i na petom Hrvatska (48.709). Segment organiziranog putovanja stalno jača i 2023. je broj klijenata porastao za 4% na 84.000. Najviše putovanja su ostvarile TO i TA sa sjedištem u Žilinskoj, Trenčianskoj i Nitrianskoj regiji.

Omjer između organiziranog i individualnog prometa za vodeće destinacije

Individualni promet je dominantan, budući da su u 5 TOP destinacija Slovaka okolne zemlje te Italija i Hrvatska, u koje slovački turisti većinom putuju individualno.

Vrsta prijevoza koji su turisti generalno preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor u 2023. i procjene za 2024.

Slovaci prvenstveno koriste automobil i zrakoplov na dužim putovanjima u inozemstvo.

Preferencije prema vrsti prijevoza:

- automobil (47,8 %)
- zrakoplov (36,4%)
- vlak (8,6%)
- autobus (6,4%)

Udio Slovaka koji za putovanje koriste zrakoplov trajno raste. U 2019. je na odmor u inozemstvu zrakoplovom putovalo 30.5% putnika (odnosno 1.341.231 putovanja), godine 2020. i 2021. su predstavljale anomaliju zbog pandemije. 2022. godine se zrakoplovni promet počeo oporavljati i skočio je sa 273.156 putovanja u 2021. na 889.378 putovanja. 2023. godina je nadmašila čak i 2019., ostvareno je bilo 1.432.668 zrakoplovnih putovanja s udjelom od 36,4%. Putovanje automobilom je bilo najpopularnije u doba pandemije, dok je u 2023. (1.883.070 putovanja) još uvijek ispod razine iz 2019. (2.120.322 putovanja).

Preferirani način bukiranja

Interes za organizirano putovanje kod Slovaka raste. 2023. godine je usluge TO i TA koristilo 1,1 milijuna osoba, što predstavlja rast za 66% naspram 2022. Za hrvatske destinacije udio prometa putem organizatora putovanja ne doseže razinu iz 2019. godine; doseže razinu od približno 50%.

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja u 2023. i procjene za 2024.

- hoteli – 63,3%
- obiteljski smještaj – 11,2%
- kod rodbine i prijatelja – nekomercijalno – 23,1%

Općenito možemo kazati kako se svake godine povećava interes za hotele više kategorije s all inclusive ponudom. Istovremeno, interes za obiteljski smještaj u Hrvatskoj i dalje je visok. Udio hotela u 2023. godini smanjio se u odnosu na 2022. za 1,4%, dok se udio privatnog smještaja povećao za 1,7%.

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja u 2023. i procjene za 2024.

U 2023. najviše je bilo putovanja od 4-7 noćenja (40,9%), međutim u odnosu na 2022. udio takvih putovanja je pao isto kao i broj putovanja od 1-3 noćenja, dok se broj putovanja od 8 i više noćenja povećao u odnosu na 2022.

Glavni motivi putovanja kod dugih boravaka u inozemstvu u 2023. godini:

- rekreacija i sport – 78%
- posjeta rodbine i prijatelja – 22%

Najviše putovanja u inozemstvo ostvarili su slovački turisti s ciljem posjećivanja gradova (46%), morskih destinacija (36%), ruralnih područja (11%) i planina (7%).

Prosječni budžet/potrošnja po putovanju u 2023. i procjene za 2024.

Prema službenim podacima Ureda za statistiku Slovačke, prosječni izdaci za jedno putovanje u 2023. rasli su u zemlji i inozemstvu. Za boravke u zemlji zabilježeno je povećanje od 20,5% na godišnjoj razini, sa 167 eura na 201 eura po putovanju (+33,2% u odnosu na 2019.) Kod inozemnih boravaka prosječna potrošnja po osobi iznosila je 624 eura, 22,6% više nego u 2021.

PREGLED ORGANIZATORA PUTOVANJA NA TRŽIŠTU

Glavni TO/TA s programima za Hrvatsku

Turističko tržište u Slovačkoj već je nekoliko godina relativno stabilno te ne dolazi do značajnih pomaka. Na tržištu posluju godinama provjereni i etablirani turoperatori i turističke agencije.

Lideri:

- Globtour Group <https://www.globtour.sk>
- Satur Travel <https://www.satur.sk>
- TIP travel <https://tiptravel.sk>
- Koala tours <https://koala.sk>
- Hydrotour <https://www.hydrotour.sk>
- CK Fifo <https://www.fifo.sk>
- Turancar <https://www.turancar.sk>

Svi navedeni lideri (osim Hydrotoura) imaju u ponudi Hrvatsku.

Organizatori putovanja specijalizirani za Hrvatsku:

- CK Aquamarin <https://www.aquamarin.sk>
- Intermedial <https://www.intermedial.sk>
- CK More <https://www.more.sk>
- Pegas tour <https://www.pegastour.sk>
- Ria Tour <https://www.riatourck.sk>
- Sun Travel <https://www.suntravel.sk>
- Ferrotour <https://www.ferrotour.sk>
- Adriahome <https://www.adriahome.com/sk/>

Najznačajnije online agencije

Posljednjih godina sve popularnije postaje rezerviranje i kupovina aranžmana kod online putničkih agencija. Među najvećima na slovačkom tržištu je Invia.sk, a značajan je i portal Pelikan.sk, koji ima niz kampanja na vodećim portalima.

Ostali specijalisti

- nautički turizam – CK My Way, Felyma Yacht, Maxo Yachting, Yacht Travel
- egzotika, ture – CK Bubo, Pax tour
- programi za djecu – CK Úsmev, CK Cevarm, CK Slniečko, CK Bombovo
- omladinska putovanja, jezični tečajevi – CKM Travel
- VIP klijentela – VIP travel

Osvrt na poslovno okruženje i eventualne promjene u domeni TO/TA tijekom 2023. i 2024. s obzirom na političke i ekonomske okolnosti

Usluge slovačkih turističkih i putničkih agencija u 2023. godini koristilo je više od 1,1 milijun osoba, što predstavlja rast od 66% u odnosu na prethodnu godinu. Time su dosegnute razine iz razdoblja prije pandemije. Statistički ured Slovačke Republike nedavno je objavio podatke koji sumiraju rezultate organiziranog turizma za 2023. godinu, ističući značajan oporavak i uspjeh sektora.

Pandemijsko razdoblje bilo je katastrofalno za turizam. Tržište je, u razdoblju od 2020. do 2022. godine, prošlo kroz katarzu i „pročistilo se“. Mnoge turističke agencije prestale su s radom, dok su druge iskoristile priliku i preuzele dio klijenata. Rezultat je da danas turističke agencije u Slovačkoj bilježe rekordne prihode, koji su već prošle godine značajno premašili razine prije pandemije.⁷

Slovačkim organizatorima putovanja konačno je uspjelo prevladati trogodišnje razdoblje pada uzrokovano pandemijom, koja je ozbiljno pogodila sektor turizma. U prvim godinama pandemije (2020. i 2021.) TA su izgubile oko 80% do 90% klijenata, a godišnje je s njima putovalo manje od 230 tisuća osoba. Iako je u 2022. broj klijenata naglo porastao, i dalje je dosežao tek nešto više od polovice vrijednosti najboljih godina 2018. i 2019.⁸

Ukupni prihodi organizatora putovanja su 2023. godine porasli za gotovo 40% u odnosu na prethodnu godinu. Dosegnuli su iznos od 907 milijuna eura, što je ujedno bilo petinu više nego 2019. godine. Gotovo 95% ukupnog prihoda činili su prihodi iz pasivnog turizma.

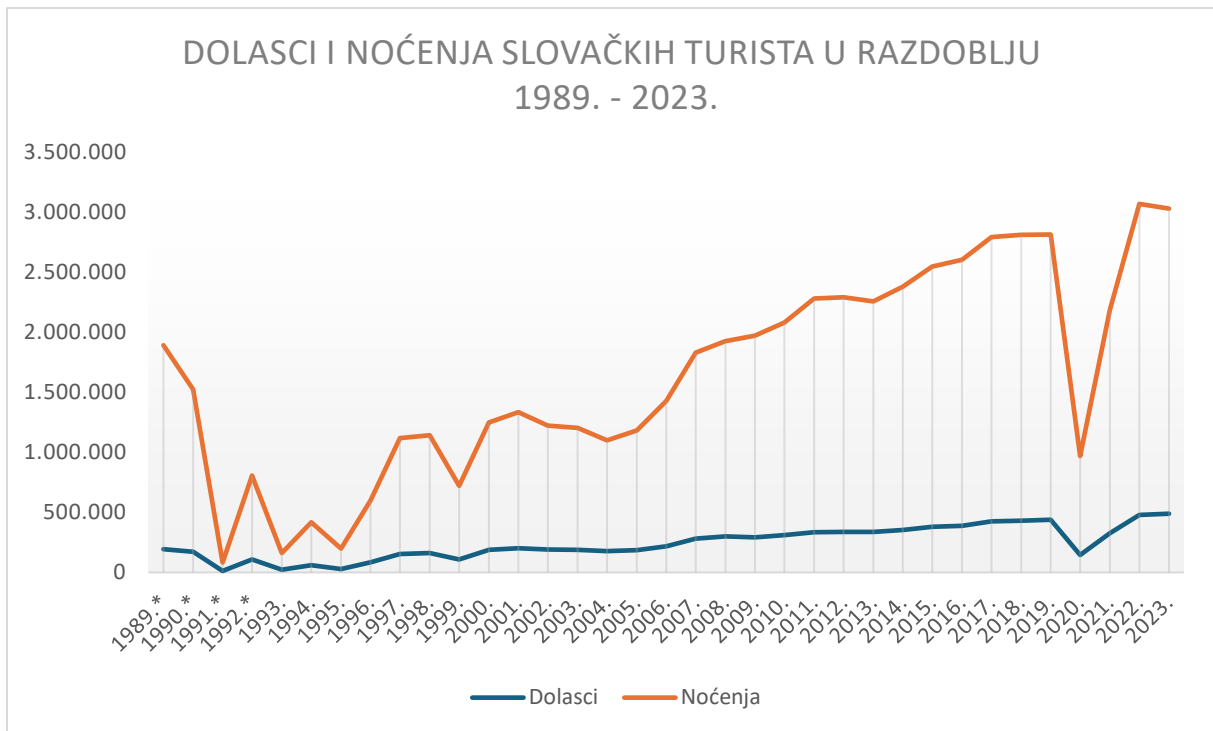
⁷ Cestovné kancelárie zažívajú nápor, tržby Saturu a Hydrotouru vlani narástli do rekordných výšok, Forbes, 13. 6. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024.: https://www.forbes.sk/cestovne-kancelarie-zazivaju-napor-trzby-saturu-a-hydrotouru-vlani-narastli-do-rekordnych-vysok/?srsltid=AfmBOop_hvUYbNzrbEb3DoCWvTLeZccBs14358mVU0bggnmqU4kKY4n

⁸ Cestovné kancelárie vlani zaznamenali druhý najlepší rok od začiatku tisícročia, FinReport, 16. 6. 2024., dostupno online, datum pristupa 28. 11. 2024.: <https://www.finreport.sk/ekonomika/cestovne-kancelarie-vlani-zaznamenali-druhy-najlepsi-rok-od-zaciatku-tisicrocia/>

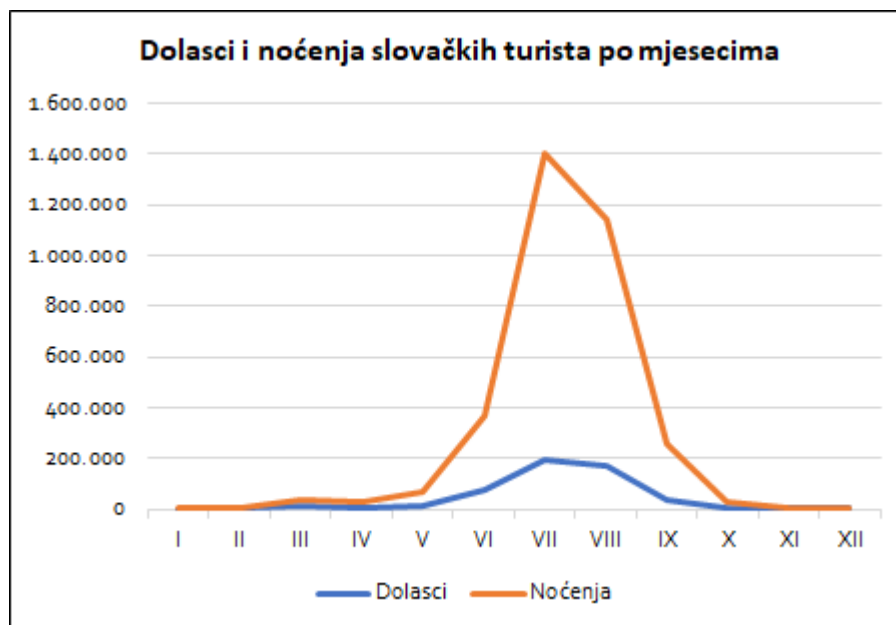
DOPRINOS TRŽIŠTA UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

SLOVAČKA	Dolasci		1989.=100	Noćenja		1989.=100
	apsol.	indeks		apsol.	indeks	
1989.*	192.680		100	1.893.043		100
1990.*	171.349	89	89	1.524.570	81	81
1991.*	12.322	7	6	82.493	5	4
1992.*	107.755	874	56	806.176	977	43
1993.	23.327	22	12	161.472	20	9
1994.	59.048	253	31	417.948	259	22
1995.	27.071	46	14	200.228	48	11
1996.	84.000	310	44	600.000	300	32
1997.	153.930	183	80	1.119.837	187	59
1998.	161.664	105	84	1.142.600	102	60
1999.	107.629	67	56	723.090	63	38
2000.	187.344	174	97	1.249.188	173	66
2001.	202.905	108	105	1.335.005	107	71
2002.	191.176	94	99	1.223.480	92	65
2003.	187.955	98	98	1.204.963	98	64
2004.	176.294	94	91	1.100.947	91	58
2005.	184.891	105	96	1.183.499	107	63
2006.	217.986	118	113	1.428.346	121	75
2007.	280.586	129	146	1.831.655	128	97
2008.	299.318	107	155	1.927.093	105	102
2009.	292.450	98	152	1.974.402	102	104
2010.	310.031	106	161	2.084.013	106	110
2011.	335.021	108	174	2.282.066	110	121
2012.	337.429	101	175	2.294.100	101	121
2013.	337.035	100	175	2.258.279	98	119
2014.	355.000	105	184	2.382.996	106	126
2015.	380.942	107	198	2.550.018	107	135
2016.	389.698	102	202	2.605.519	102	138
2017.	425.173	109	221	2.794.329	107	148
2018.	430.882	101	224	2.813.770	101	149
2019.	439.538	102	228	2.817.452	100	149
2020.	145.310	33	75	970.540	34	51
2021.	327.294	225	170	2.189.144	226	116
2022.	480.264	147	249	3.071.636	140	162
2023.	489.482	102	254	3.031.928	99	160

IZVOR: DZS - komercijalni smještajni kapaciteti

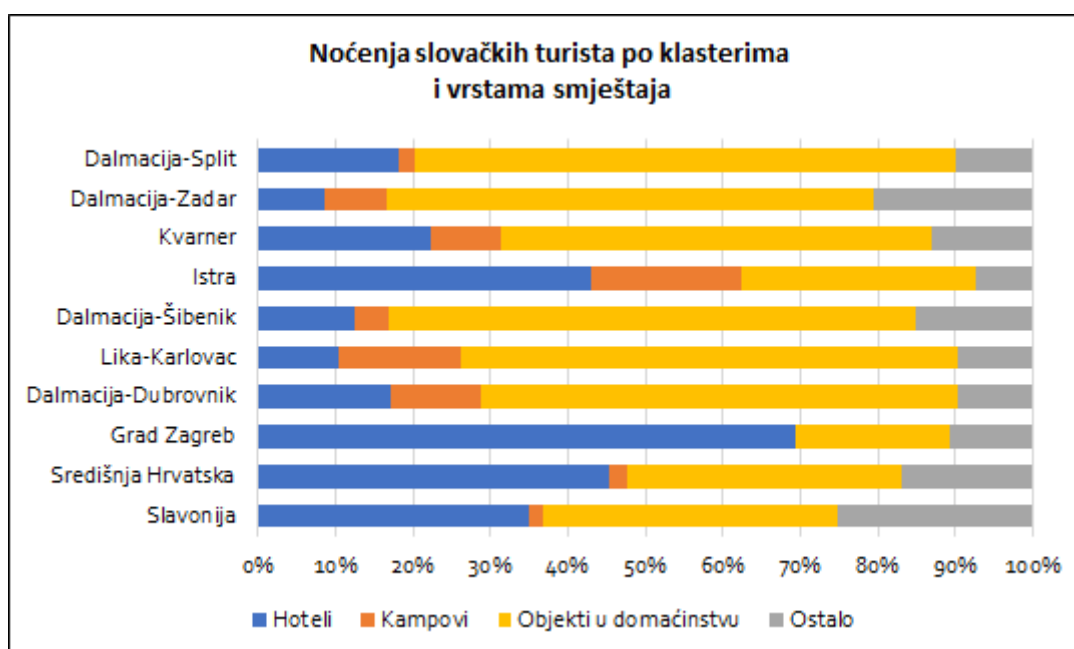
REZULTATI 2024. PREMA SUSTAVU eVISITOR (svi kapaciteti)

Promet po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	103.277	750.204
Dalmacija-Zadar	99.629	734.772
Kvarner	100.304	598.933
Istra	90.667	524.475
Dalmacija-Šibenik	52.562	384.478
Nautika	20.108	126.989
Lika-Karlovac	26.705	111.385
Dalmacija-Dubrovnik	13.833	85.640
Grad Zagreb	10.897	17.734
Središnja Hrvatska	11.283	16.993
Slavonija	2.184	4.387
Ukupno	531.449	3.355.990

Top destinacije

Grad općina	Noćenja
Vir	140.325
Vodice	136.923
Crikvenica	121.217
Zadar	86.148
Umag	85.347
Nin	76.053
Poreč	70.773
Novalja	70.266
Šibenik	68.237
Rovinj	67.993

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	3,7%	3,5%
6-11 godina	5,4%	5,3%
12-17 godina	4,3%	4,5%
18-24 godina	2,7%	3,1%
25-34 godina	4,9%	5,8%
35-44 godina	10,4%	11,0%
45-54 godina	10,1%	8,7%
55-64 godina	5,0%	5,1%
> 65 godina	3,1%	3,3%

Aktualni imidž Hrvatske – kakve su promjene u percepciji Hrvatske generalno, te u kontekstu turističkih sezona 2023. i 2024.

Hrvatsku Slovaci smatraju sigurnom zemljom za odmor. Zbog relativno male udaljenosti Hrvatske i Slovačke vrlo su popularna putovanja vlastitim automobilom te boravak u apartmanima. U ponudi slovačkog organizatora putovanja Satur klijenti su najčešće birali polupansion, no raste i interes za aranžmane s all inclusive ponudom kod koje klijenti unaprijed znaju točnu cijenu odmora i ne moraju brinuti o korištenju usluga van hotela.

Sigurnost odmora su u 2024. naglasili dva događaja vezana za najviše sfere političkog života u Slovačkoj. Za svoj odmor je Hrvatsku odabrao premijer Slovačke Róbert Fico, nakon atentata. Kasnije je Hrvatsku odabrala bivša predsjednica Slovačke Zuzana Čaputová, koja je u Hrvatskoj ljetovala na jahti bez osiguranja, iako se još uvijek radi o zaštićenoj osobi.

Tema cijena i skupoće u Hrvatskoj igrala je značajnu ulogu u sezoni. Kampanja koja se vodila u medijima najčešće se fokusirala na cijene, no prisutne su bile i druge teme, poput raznih prirodnih nepogoda. Tema skupoće se sve više pojavljuje sama za sebe i nije više toliko vezana uz temu uvođenja eura. Bitno je ipak naglasiti da u Slovačkoj kampanja napisa o cijenama nije imala isti značaj kao u Češkoj.

Unatoč tome interes Slovaka za Hrvatsku raste kako u individualnom sektoru ali tako i kod turoperatora, koju često znaju klijentu ponuditi bolju cijenu i sigurniju kupnju.

Zastupljenost Hrvatske u programima organizatora putovanja u 2023. i 2024. i rezultati organizatora putovanja u 2023. i 2024.

Hrvatska je zastupljena u ponudi većine vodećih organizatora putovanja uz široku ponudu aranžmana. Slovački potrošači su u 2023. više kupovali first minute aranžmane, jer kod last minute nema sigurnosti odabira niti garancije povoljnije cijene. First minute ponude su Slovaci birali također 2024. godine., turistička organizacija CK Fischer je zabilježila rast od 80%, a Satur za 20%. Aranžmani su se početkom 2024. godine najviše kupovali za Tursku, Egipat, Grčku ili Tunis. Hrvatska se pojavljivala pored Turske, Cipra i Rodosa kao zrakoplovna destinacija dostupna iz Bratislave i Košica. Hrvatska je Slovacima dostupna osobnim automobilima pa mnogo njih odluči organizirati putovanje u vlastitom aranžmanu.

Slovačke TO i TA ipak bilježe trend rasta interesa za organizirano putovanje u Hrvatsku, što do sada nije bio slučaj. Veće TO i TA često sklapaju ugovore o kapacitetima čak i nekoliko godina unaprijed, tako da mogu biti aranžmani cjenovno konkurentni.

Početak 2024. godine je za TO i TA bio optimističan zbog interesa za first minute ponude.

Tijekom ljeta 2024. TO i TA su pretpostavljali kako će godina biti rekordna. Zbog visokog interesa za first minute ponude, znatno se suzio izbor last minute ponuda, uz limitirane kapacitete smještaja. Najveća potražnja je u sezoni bila za Turskom no nisu zaostajali ni Cipar, Egipat, Tunis, Grčka. Interes Slovaka su također privukle plaže Mallorke i Hrvatske.

U posezoni je počeo rast interesa za egzotičnije destinacije. Pored već etabliranih tržišta poput Hrvatske, Bugarske ili Grčke, predstavljeni su Tajland, Egipat ili Mauricijus. Ljetna sezona se 2024. produžila i trajala je od svibnja do listopada.

Tradicionalna odredišta poput Hrvatske su ipak zabilježila kod organizatora putovanja blagi pad (-4%), 2024. godina je donijela najviše interesa za manje tradicionalne i egzotične destinacije poput Albanije, Tunisa, Egipta i Turske.

U Hrvatsku se uglavnom ipak putuje individualno. Kod TO i TA Slovaci traže opciju s polupansionom, dok je potražnja za all inclusive ponudom u porastu. Klijenti TO i TA imaju kod all inclusive aranžmana sigurnost fiksne cijene na koju ne utječu cijene usluga izvan hotela.

Zrakoplovna povezanost s Hrvatskom tijekom 2024. godine

Novost 2024. godine bila je sezonska zrakoplovna linija iz Košica za Zadar prijevoznika Ryanair. Zračna luka Košice zajedno s Ryanairom pripremila je posebnu ponudu za putnika iz istočne Slovačke, a tijekom ljeta je linija prometovala dva puta tjedno (srijedom i nedjeljom). Organizirani su bili također i charter letovi TO Satur iz Bratislave i Košica za otok Brač.

Autobuseri u 2024.

Autobusni prijevoz iz Slovačke u hrvatske destinacije osiguravali su organizatori putovanja prema vlastitom programu prodaje (najviše Globtour Group, redovne sezonske linije za cijelu obalu). Autobusni prijevoz koriste i individualni turisti bez kupovine aranžmana.

Pored toga također je bilo 2024. moguće doći u Hrvatsku direktnom željezničkom linijom za Split, što već tri godine organiziraju Slovačke i Austrijske željeznice. Vlak je polazio iz Bratislave od 3. svibnja do 7. listopada te su se u Beču su se na njega povezali te vagoni za transport automobila. Vlak je prometovao tri puta tjedno i dozvoljavao je putnicima da bez obzira na stanje na cestama, imaju na odmoru u Hrvatskoj vlastiti automobil ili motocikl. Vlak je također omogućavao prijevoz kućnih ljubimaca. Tijekom 2023. godine je vlak koristilo 8.796 putnika.

Individualni promet u 2024.

Posjećenost Hrvatske iz slovačkog tržišta je bila ove godine izvrsna i to unatoč ekonomskim uvjetima i činjenicama da su Slovaci 2023. godine putovali manje nego 2022.

Unatoč negativnim napisima u medijima se Hrvatska pokazala kao tradicionalno omiljena destinacija Slovaka u koju mogu jednostavno putovati vlastitim automobilima. Od velikog značaja su također i činjenice da se Hrvatska uspješno uključila u šengenski prostor i eurozonu.

TURISTIČKA SEZONA 2025. – OPĆI POKAZATELJI I NAJAVE

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2025.

Nedavno istraživanje Revoluta otkriva preferencije europskih i slovačkih putnika za 2024. godinu. Najpopularnije destinacije za Europljane su Italija, Grčka i Španjolska. Slovaci uglavnom planiraju odmor na moru, a Hrvatska je najpopularnija inozemna destinacija (9%). Ostale često odabrane zemlje uključuju Italiju, Grčku, Češku i Španjolsku. Zanimljivo je da trećina Slovaka planira odmor unutar zemlje, dok 42% planira putovanja u inozemstvo.

Slovački putnici najviše preferiraju odmor na plaži (33%), obiteljske izlete (25%) i boravak u prirodi (15%). Popularni su i wellness boravci (10%), dok 9% preferira odmor kod kuće, a 1% planira posjetiti glazbene festivale. Aktivnosti poput posjećivanja lokalnih znamenitosti (44%), kušanja lokalne kuhinje i istraživanja tradicija (20%) visoko su na njihovom popisu.

Što se tiče smještaja, Slovaci preferiraju all inclusive hotele (37%), a među europskim turistima prednjače u izboru odmora usmjerenih na wellness i ljepotu (17%). U Europi 47% ispitanika planira odmor provesti u svojoj zemlji.

Zaključci koje možemo uzeti iz ponašanja slovačkih putnika u 2024. pokazuju da iako se broj osoba koji je putovao smanjio, porastao je broj njih koji su za svoje putovanje odabrali inozemstvo. Dakle Slovaci imaju izrazitu želju za putovanjem u inozemstvo koja bi trebala doći do izražaja i u 2025. godini.

Preliminarna procjena redoslijeda omiljenih destinacija u 2025.

Kod Hrvatske je moguće predvidjeti da će i sljedećih godina zadržati svoje vodeće mjesto na ljestvici omiljenih destinacija Slovaka, pored klasičnih destinacija poput Grčke, Turske, Bugarske i Italije. S produžetkom aktivne turističke sezone možemo također očekivati češće pojave egzotičnih destinacija koje nude opciju ljetnog odmora u posezoni, tj. u hladno godišnje doba.

Prognoze organizatora putovanja i zrakoplovnih prijevoznika za 2025.

Organizatori putovanja su u 2024. godini primijetili pad interesa za tradicionalna odredišta poput Hrvatske i rast interesa za manje tradicionalne destinacije. Na Mediteranu je ove godine porasla popularnost Albanije (+72%), Tunisa (+55%), Egipta (+41%) i Turske (+18%) što se može projicirati u trendove za 2025. godinu. Cijene će još uvijek ostati najvažnijim faktorom za odabir destinacije. Mogućnosti putovanja na Bliski istok će oblikovati daljnji razvoj geopolitičke situacije, koja je 2024. uzrokovala ispadanje Izraela i Jordana iz popisa poželjnih destinacija slovačkih turista. Nove destinacije koje najavljuju organizatori putovanja su uglavnom egzotične.

TURISTIČKA SEZONA 2025. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja u Hrvatskoj u 2025.

Mogućnosti putovanja će za Slovake oblikovati cjenovna dostupnost. 2024. godine su u Hrvatsku putovali u rekordnim brojkama, unatoč medijskoj kampanji o skupoći.

U posljednje tri godine, TO i TA bilježe rast interesa za organiziranim putovanjima u Hrvatsku. Gledajući da segment organiziranog putovanja bilježi sve bolje rezultate, možemo očekivati i nastavak ovog trenda.

Daljnji rast cijena bi svakako mogao negativno utjecati na namjere Slovaka glede putovanja u Hrvatsku, s obzirom da je već tijekom 2024. godine svrstana u kategoriju 'skupljih' destinacija.

Rezultati u 2025. mogli bi biti slični ovogodišnjima, s mogućim rastom do 5% i napomenom da sve ovisi o daljnjem razvitku ekonomske situacije.

Najave zastupljenosti Hrvatske u programima organizatora putovanja i zrakoplovnih prijevoznika tijekom 2025. – komentar tržišnih promjena i okolnosti

Za 2025. godinu većina turističkih agencija i organizatora putovanja ne predviđa značajnije promjene u strukturi svoje ponude. Ipak, svjesni su sve veće tendencije gostiju da sami rezerviraju smještaj u obiteljskom smještaju, zbog čega osnažuju i ponudu hotelskog smještaja te uvode nove destinacije. Iako turističke agencije vjeruju da će interes Slovaka za Hrvatsku i dalje postojati, postoji mogućnost da će se gosti početi orijentirati na cjenovno dostupnije destinacije na Mediteranu.

Mjere koje bi prema mišljenju organizatora putovanja i drugih ključnih poslovnih dionika trebalo poduzeti u 2025. kako bi Hrvatska bila poželjna turistička destinacija u kontekstu daljnjih političkih i ekonomskih okolnosti

Agencije od Hrvatske očekuju nastavak još snažnije promocije Hrvatske kao sigurne destinacije. Hoće li Hrvatska za Slovake biti poželjna turistička destinacija za odmor, ovisiti će o formiranju cjenovne politike. Ukoliko cijene boravka u Hrvatskoj budu puno veće nego u konkurentskim mediteranskim zemljama, navedeno bi se moglo negativno odraziti na buking. Slovaci najčešće putuju u Hrvatsku individualno, no TO i TA bilježe rast interesa za organiziranim putovanjima u Hrvatsku. Organizatori putovanja su mišljenja kako bi za njih partneri trebali izdvajati veće kapacitete. Za mnoge putnike koji u Hrvatsku dolaze automobilima, poželjno bi bilo ukidanje naplatnih kućica na kojima se nakon ukidanja graničnih prijelaza stvaraju gužve. S obzirom na blizinu tržišta preporuča se razvijanje proizvoda koji će produžiti sezonu, odnosno omogućiti jaču disperziju turističkog prometa na pred i posezonu.